

ETAPA ROMANTISMU (1. polovina 19. století)

1. Romantismus jako nová epocha

Pokud ještě student nikdy pojem romantismus neslyšel, bývá trochu natěšený na to, že by se konečně mohlo jednat o trochu zajímavější etapu. Vždyť romantické věci jsou o lásce, o přírodě, o mládí a rozhodně ne o nudě, jak tomu v hodinách dějepisu pravidelně bývá. Pak ovšem vejde do třídy učitel a jsme většinou tam, kde jsme byli. Ručičky na hodinkách se nemožně vlečou a jejich pohyb ani trochu neodpovídá rychlému tikání, které je občas slyšet pěkně hlasitě.

Ale on romantismus přece jen o té lásce a přírodě je! I když pravda, nejen o tom:) Lidé to už ve své době nemohli jednoduše vydržet. Začali si romanticky snít o ideálních zemích, krajinách a ideální společnosti. Buď v těch svých snech zůstali, anebo se opravdu o nějakou velikou změnu pokusili. Ale tentokrát už ne cestou pomalých osvěcenských reforem, jako to bylo u Marie Terezie, Josefa II., Fridricha Velikého, popřípadě ruského cara Petra. Tentokrát vyšli do ulic a svůj nesouhlas dali svému okolí pěkně najevo. Čili revoluce! Vzorem jim v tom měli být američtí osadníci, jenže v Evropě to většinou dopadalo hůř než za „Velkou louží“.

Celá etapa může být odvozena i od slova „románový“, tedy dobrodružný (odtud také pojem „román“), a tak si těch různých dobrodružných bojů a revolucí, po kterých se musely pořád dokola čistit ulice, užijeme do sytosti. Nebojte, nebudeme to zase moc rozpitvávat, ale rozhodně si tenhle přelom 18. a 19. století s nějakým tím povstáníčkem pospojujte! Všechno to začne, jak se ve speciální kapitole dočtete, ve Francii roku 1789, ale tam to rozhodně neskončí. Naopak povzbudí to i další evropské státy, aby se v otázce „národního boje za svobodu“ rozhodně nenechaly zahanbit. Koneckonců vždyť i u nás v tuhle dobu vrcholí naše slavné národní obrození, které už začalo v osvěcenství za naší slavné panovnice.

A tak když budete pozorovat ty různé romantické obrazy (rozumím tím obrazy z romantismu), zjistíte, že červená barva se musela stávat až nedostatkovým zbožím, jak rychle šla na odbyt. Na jiných plátcích byste zase pozorovali přírodní scenérie, protože jak praví zkušený pedagog Rousseau (který byl mimochodem tak zkušený pedagog, že své vlastní děti nechal dát pro jistotu do různých zaopatřovacích ústavů, aby se o ně nemusel starat), pokud člověka nezkaží společnost, nenajdete u něj jedinou chybičku či nějaký špatný úmysl. A proto ta přírodní scenérie na olejomalbách vzácných mistrů, vždyť v přírodě bude člověk vyrůstat bez sebemenší poskvrny.

Byla velice zvláštní ta doba romantická, lidé si začali myslet, že všechno, v čem doposud žili, bylo zcela špatné. Doufali, že díky revoluci, která zachvátí celou Evropu (a tak se opravdu na vrcholu této doby, tedy

r. 1848 i stalo), všechno naráz změní. Jenže ono se tak nestalo. Z osvěcenského racionalizování se pouze stala romantická vášeň, kdy se člověk v silných a dlouhotrvajících emocích nechal unášet děním, ale nakonec zjistil, že z toho všeho bude muset zase trochu vystřízlivět (alespoň malinko):).